Berger des Pyrénées à poil long och Berger des Pyrénées à face rase

Domarkompendium

Raskompendium för Berger des Pyrénées 2022

Kompendiet är framtaget till SGVKs domarkonferens 2023

Inledning

Berger des Pyrénées är en medelstor vallhund med sitt ursprung i den franska delen av Pyrenéerna. Rasen har traditionellt används som vall- och herdehund vid förflyttning av boskap mellan betesmarkerna i bergen. Rasen är kroppsvallare och jobbar nära djuren. Det finns två varianter av samma ras. Berger des Pyrénées à poil long och Berger des Pyrénées à face rase. Helhetsintrycket är mycket viktigt. Rasen skall vara lätt och högställd får aldrig verka lågställd eller tung. Karaktäristiskt för rasen är trots sin storlek och ringa vikt skall den utstråla ett maximum av energi. Rörelserna skall vara marknära och energibesparande för att kunna arbeta i många timmar. Uttrycket skall vara alert med ett listigt och lite skeptisk uppsyn. Det är viktigt att vi som uppfödare och exteriördomare fortsätter att värna om rasens utseende och sundhet i framtiden. Rasen är fortsatt mycket frisk och gläder sin ägare högt upp i åldrarna.

Rasen är fortfarande ovanlig utanför sitt hemland och av det två varianterna är face rase mest ovanlig, även i Frankrike. Poil long härrör främst i de höglänta områdena, medan face rase härrör i dalgångarna. Den första Bergern kom till Sverige 1985. Senaste RAS uppdaterades och godkändes av SKK 2022.

Detta kompendium är framtaget inför domarkonferensen 2023 med kommentarer som förklarar standardtexten FCI nr. 141 och 138. Standard för Berger des Pyrénées à face race översattes 2021-02-19, fick då en egen standardtext. Tidigare var den en del av Berger des Pyrénées à poil long standardtext. Standarden för Berger des Pyrénées à poil long är från 2010-03-23. Kompendiet är framför allt framtaget för utbildning, vidareutbildning för domare. Men hoppas också intressera uppfödare och hundägare som vill fördjupa sitt intresse för rasen.

Kommentarer är för att klargöra de variationer som förkommer inom standarden. Att tydliggöra skillnaden mellan varianterna och rasegenskaper som domare och uppfödare bör beakta. Bilderna visar hundar av utmärkt typ, dock kan vissa detaljfel förekomma.

Kompendiet är framtaget av Åsa Thunqvist, Monica Westerberg och Yvonne Ahlin 2022 (bygger på tidigare raskompendiet från 2010).
Layout: Yvonne Ahlin
Framsidesbild: Jessica Wallenberg
Club Berger des Pyrénées sänder ett varmt tack till samtliga fotografer som bidragit till bilderna i detta kompendium.
Fotografernas medgivande för publicering inkl. på SKKs hemsida finns.

Innehållsförteckning

Inledning…….. 2
Innehållsförteckning……... 3
Rasens historia och bakgrund…….. 4
Nuvarande status…….. 4
Exteriör …… 5
De viktigaste rasegenskaperna – vad gör en Berger des Pyrénées till en Berger des Pyrénées?…..… 6
Bedömning av Berger des Pyrénées……..… 6
Rasstandard – Berger des Pyrénées à poil long……..…….. 7
Rasstandard – Berger des Pyrénées à face rase……..…... 19
Pälsfärger…… 28
Omregistrering…… 30

Rasens historia och bakgrund

Rasens historia är mycket osäker. De franska bönderna hade alltid en gårdshund av den större modellen, herdarna föredrog mindre hundar som dessutom var självförsörjande. Ingen har fastställt deras ursprung. Det finns en del förslag: den mest kända är Tibetansk Terrier, men är dom så lika om man ser på päls, öron och svans? Fransmännen själva tror att deras ursprung kommer från en vildhund som levde i Pyrenéerna. Även gissningar om ursprung från den ryska vallhunden finns. Det vi vet är att den ser i princip likadan ut idag som från de tavlor man funnit från 1500-talet, med lite variation på pälslängden. Det finns målningar i en Cro-Magnon-grotta i Lascaux sedan 3000 år tillbaka, där vallhundar är avbildade som skulle kunna vara Bergers.

På grund av de dåliga kommunikationerna mellan dalgångarna förkom flera olika typer av rasen. Man talar fortfarande om de 7 olika ”daltyperna” så som Arbazzie, Alun, Cauterets, Bagners, Labeda, Lesponne och ST Beat. Det stora antalet typer gjorde att det blev svårt att få den godkänd som ras. Innan första världskriget var rasen helt okänd utanför Pyrenéerna. Under kriget användes dessa små hundar som rapporthundar över gränsen till Spanien och blev då mera kända. Åtskilliga försök gjordes att skriva en rasstandard redan på 1800-talet, men det var inte förrän 1926 som rasen godkändes av FCI och fick en rasstandard. Standarden skrevs för en långhårig, korthårig och semilong hund med en stort spann på mankhöjden för att passa in i alla typer av Bergers som då fanns. Färgerna som då benämndes fawn, grå, svart, brindle och harlekin är dom vi också har idag. Den första Bergern registrerades 1933 i Frankrike.

Nuvarande status

Antalet hundar i ringarna är fortfarande lågt. Genomsnittskvaliteten har höjts de senaste åren. Typspridningen är fortsatt relativt stor även om de fortfarande håller sig inom ramen för standarden. Typskillnaden mellan poil long och face rase är betydande och det ska beaktas, även om det är två varianter av samma ras. För många som inte är insatt i rasen kan det uppstå vissa betänkligheter beträffande rasens naturliga tillbakadragenhet. Det är viktigt att förstå det rastypiska sättet eftersom det är en tydlig skillnad mellan reservation och aggressivitet eller flyktbeteende.

Idag förekommer rasen inom många hundsporter såsom agility, nose work, rallylydnad, lydnad med flera. Rasen har även deltagit på svenska mästerskap och representerat Sverige på VM.

Det finns även ett intresse att valla med sin Berger trots att möjligheten till detta skiljer sig runt om i landet. Rasklubben arrangerar både vallningsläger och klubbmästerskap i vallning. Antalet hundar med anlagstest ökar eftersom rasklubben arbetar aktivt med att öka möjligheten till detta för rasen.

Exteriör

(Ur RAS-dokument avseende Berger des Pyrénées à poil long - / à face rase Version 3.0, Status För Godkännande Reviderad Sida Dec 2021 sid 14-15)

Nulägesbeskrivning

Rasen är en arbetande hund och dess exteriör och mentalitet bör uppvisa vad den är ämnad för. Den skall ha en för vallhundar typisk vacker resning. Rasens helhet bestäms av goda vinklar och en välkonstruerad kropp. Den skall alltid vara vacker i linjerna – spänstig och harmonisk. Den får aldrig verka lågställd. Rörelserna skall vara fria, snabba och marknära utan överdrift. Typ, uttryck och rörelser måste alltid komma i första hand. Vare sig små, klena eller för stora och tunga individer är önskvärt. Man kan se en uppdelning av rasen vad gäller storlek i förhållande till användningsområde. Rasens används aktivt i agility, där man eftersträvar mindre storlekar, varpå det förekommer en riktad avel. Det är inget som rasklubben står bakom utan vi strävar fortfarande efter storleksmässigt och typmässigt korrekta hundar. Dåliga bakställ, höga svansar, smal skalle och bristfälliga rörelser är att ta i beaktning och skall kvalitetsbedömas därefter.

Kroksvans förekommer i rasen. Det är inget större problem men inte önskvärt. Rasen är fortfarande en kuperingsras i sitt hemland, även om kupering även där har minskat radikalt. En öppen dialog mellan uppfödare är av yttersta nödvändighet då informationen i hemlandet är bristfällig.

Rasen har en varierande svanslängd allt från riktigt kort till lång svans. Valparna registreras efter sin svanslängd enligt följande: AS= avsaknad av svans (0-3 svanskotor) ST= stubb svans (4-7 svanskotor) KS = kort svans (minst 8 svanskotor) LS= lång svans (hellång svans) KUP= kuperad svans (registreras med utställningsförbud). I dagsläget finns inga restriktioner för hur hundar med olika svanslängd korsas mellan varandra. Vi ser dock i andra raser att man uppmanar att man inte bör korsa hundar med avsaknad av svans med varandra.

De viktigaste rasegenskaperna
– vad gör en Berger des Pyrénées till en Berger des Pyrénées?

- Helhetsintrycket
- Uttrycket
- Rörelserna
- Integriteten

Bedömning av Berger des Pyrénées

Bergern är inte den vanligaste hundrasen i ringen. Den kan vara lite svår att bedöma då rasen är naturligt reserverad, även om det finns alla former av öppenhet hos individerna. Rasen bedöms inte på bord i hemlandet. Men hantering av hundar skiljer sig också från vårt sätt att bedöma hund. I Frankrike tittar man på tänder (som ibland visas av ägaren) och känner på testiklar. Annars är det knappt någon hantering alls. I Frankrike är fokus på helheten, uttrycket och rörelserna medan detaljerna är mindre viktiga.
I Sverige ser vi gärna att man använder bord. Det underlättar hanteringen av de reserverade hundarna. Hundarna skall tillåtas att hanteras men kan upplevas obekväma i situationen. Det behöver inte betyda kvalitetssänkning så länge hunden inte lämnar bordet eller nafsar. Tala gärna med hundägaren innan ni tar kontakt eller tar i hunden och börja genomgången lite snett bakifrån om hunden uppvisar osäkerhet. Tänk på att många hundägare är i ringen för första gången och själva känner sig osäkra. En hund som uppvisar ett mera flyktigt beteende kan kanske vara bättre att låta vara och sätta kvalitetspris därefter. Att höja kvalitetspriset för att en hund uppvisar ett trevligt och tillgänglig sätt när den i övrigt inte uppfyller kvaliteten är inte önskvärt.
Hundarna skall alltid visas på löst hängande koppel i för hunden lagom fart. Dom karaktäristiska rörelserna syns även i lägre farter. Låt hundarna gärna röra sig i flera varv för att se hundarna mera avslappnade och att rörelserna ”håller ihop”.

Här syns skillnaden mellan fransk utställning och utställning i Norden.

BERGER DES PYRÉNÉES À POIL LONG

FCI-nummer 141

FCI-standard publicerad 2009-05-25

FCI-standard fastställd av FCI General Committee 2009-03-26
SKKs Standardkommitté 2010-03-23

Standard för
BERGER DES PYRÉNÉES À POIL LONG

Ursprungsland/hemland
Frankrike

Användningsområde
Vallhund

FCI-klassifikation
Grupp 1. Sektion 1. Med arbetsprov i hemlandet

Bakgrund/ändamål
Rasen har ett anspråkslöst ursprung. Den var praktiskt taget okänd fram till början av 1900-talet. Rastypen varierar tämligen avsevärt från en dalgång till en annan. Storleken och pälsen kan vara mycket olika. Temperamentet och uppförandet varierar dock inte. Mellan 1921 och 1925 utarbetades den första rasstandarden av Bernard Sénac-Lagrange. Standarden ändrades först under hans ledning sedan under ledning av Charles Duconte (1954-1986), av Guy-Jean Mansencal (1986-2000) och av Alain Pécoult (från 2000 och framåt) i nära samarbete med Raymond Triquet från 2001.

Helhetsintryck
Karakteristiskt för berger des pyrénées à poil long är att den, trots sin litenhet och ringa vikt, utstrålar ett maximum av energi. Det ständigt alerta uttrycket och den listiga och skeptiska uppsynen, i förening med mycket livliga rörelser, ger hundar av denna ras ett unikt utseende.

Viktiga måttförhållanden
Skallpartiet skall vara nästan lika långt som brett.
Nospartiet skall vara något kortare än skallen som 2:3 Kroppslängden skall överskrida mankhöjden.
Avståndet mellan armbågen och marken skall överskrida hälften av mankhöjden

Kommentarer
Rektangeln skall finnas enligt bild nedan:

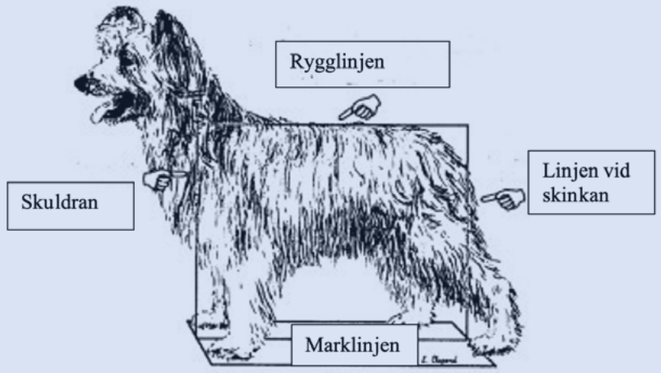

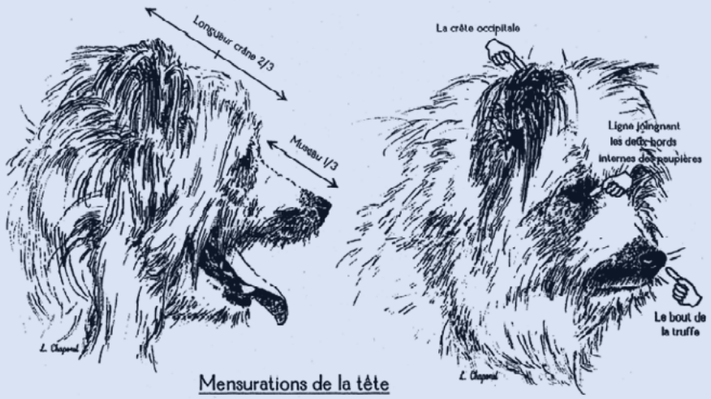

Uppförande/karaktär
Berger des pyrénées à poil long skall vara en energisk liten hund, listig, initiativrik och mycket tillgiven sin ägare. Den är egensinnig och en fast hand är i allmänhet nödvändig för att kanalisera dess energi och få ut det mesta möjliga av dess intelligens och livlighet. Rasen är ofta avvaktande mot främmande.

Kommentarer
Rasen är en arbetande hund och dess exteriör och mentalitet bör uppvisa vad den är ämnad för.
Den skall ha en för vallhundar typisk och vacker resning. Rasens helhet bestäms av goda harmoniska vinklar och en välkonstruerad kropp. Den skall alltid vara vacker i linjerna - spänstig och harmonisk. Kom ihåg – rasen får aldrig verka lågställd! Var dock uppmärksam på att hundarna inte heller får bli för små och klent byggda.
Rasen måste alltid förmedla ett intryck av energi, uppmärksamhet och vakenhet. Typiskt för rasen är också ett något misstänksamt förhållningssätt mot främlingar, men efter en första kontakt bör det inte vara någon svårighet att handskas med den.
*Fel är kvadratiska proportioner, tungt helhetsintryck, brist på livligh*et.

Huvud
Huvudet skall i sin helhet vara triangelformat.

Ovan: utmärkta hanhundar. Nedan: utmärkta tikar.

Kommentarer
Uttrycket kan beskrivas som något ”rävaktigt”. Balansen mellan skalle och nosparti är viktigt. Kilformen på huvudet är också viktig – nospartiet bör heller inte vara för smalt och obetydligt. Ofta kan för mycket päls på huvudet störa huvudets helhetsintryck. Ögonen skall alltid synas genom huvudhåret.
I den franska standarden beskrivs huvud och uttryck med orden ” coup de vent ” = tillbaka blåst av vinden.

Skallparti
Skalle
Skallen skall vara måttligt utvecklad, nästan flat med endast lätt markerad pannfåra. Den skall vara harmoniskt avrundad i sidorna och ha en obetydligt markerad nackknöl. Skallen skall vara i stort sett lika bred som lång. Den främre delen skall mjukt övergå i nospartiet.

Kommentarer
Ett problem i dagsläget är att hundarna inte är tillräckligt breda i skallen. Se därför upp med alltför smala skallar.

Stop
Stopet skall vara föga markerat.

Kommentarer
Fel är ett alltför kraftigt markerat stop eller avsaknad av stop

Ansikte
Nostryffel
Nostryffeln skall vara svart.

Kommentar
Se upp med dåligt pigment.

Nosparti
Nospartiet skall vara rakt och något kortare än skallen. Det skall kilformat smalna av utan att bli spetsigt.

Kommentarer
Allvarligt fel är ett för kvadratiskt eller rektangulärt nosparti, även för långt eller för kort nosparti. Fel är också hundar med dåligt utfyllt nosparti och brister i pigmenteringen. Även alltför riklig päls på nospartiet är fel, speciellt om det täcker och skymmer ögonen.

Läppar
Läpparna skall inte vara tjocka. De skall väl täcka underkäken och mungiporna skall inte vara synliga. Läpparnas och gommens slemhinnor skall vara svarta eller kraftigt markerade med svart.

Käkar/tänder
Komplett saxbett med kraftiga hörntänder. Tångbett är tillåtet.

Ögon
Ögonen skall vara uttrycksfulla, lätt mandelformade och mörkbruna. De får varken vara utstående eller alltför djupt liggande. Blå/marmorerade ögon, ögon med delvis avfärgad iris eller olikfärgade ögon (merle-anlag) är tillåtet hos och är nästan alltid typiskt för hundar med harlekin- eller skiffergrå pälsfärg. Ögonkanterna skall vara svarta, oavsett pälsfärg.

Kommentarer
Kom ihåg att uttrycket skall vara småslugt och spjuveraktigt – aldrig uttråkat eller likgiltigt! Det är viktigt att kontrollera ögon och uttryck. Bruna ögon bör alltid vara mörka.
Fel är avsaknad av korrekt uttryck, för små, runda ögon eller ljusa ögon. Ögon med delvis avfärgad iris eller olikfärgade ögon hos hundar med annan pälsfärg än harlekin eller skiffergrå är diskvalificerande.

Öron
Öronen skall vara tämligen korta och måttligt breda vid basen. De skall vara placerade högt uppe på skallen, varken för tätt eller för brett isär. Öronen skall vara trekantiga, tunna och sluta i en spets. De skall vara hängande, flata och mycket rörliga. Då hunden är uppmärksam skall öronens övre kanter framifrån sett vara som en förlängning av skallens överlinje. Öronen kan också bäras delvis resta och i det fallet skall den nedre delen bäras rest och vara rörlig. Det är önskvärt att örats övre tredjedel eller hälft tippar framåt eller åt sidan. Öronen skall bäras symmetriskt.

Kommentarer
Man kan luras av lätta öron på en alltför smal skalle. Tänk även på att tyngre öron kan sitta på en i övrigt utmärkt skalle.
Fel är för lågt ansatta, felställda, tjocka eller tunga samt osymmetriskt burna öron. Naturliga ståndöron är diskvalificerande.

Hals
Halsen skall vara tämligen lång, ganska muskulös och väl ansatt i skulderpartiet.

Kommentarer
En naturlig resning är typisk för en vallhund. Halsen skall varken vara för lång eller för kort.

Kropp
Benstommen skall vara stark men inte tung. Muskulaturen skall vara torr.

Överlinje
Överlinjen skall vara fast.

Kommentar
Ullig, riklig päls kan ge rygglinjen ett felaktigt utseende – hunden kan ibland förefalla bakhög på grund av pälsen. Rygglinjen skall i rörelse vara stark och fast.

Manke
Manken skall vara väl markerad.

Rygg
Ryggen skall vara tämligen lång men stark.

Ländparti
Ländpartiet skall vara kort och lätt välvt. Intrycket förstärks av att pälsen ofta är rikligare över bakdel och kors.

Kors
Korset skall vara kort och sluttande

Bröstkorg
Bröstkorgen skall vara måttligt utvecklad och nå ned till armbågarna. Revbenen skall vara lätt välvda.

Underlinje och buk
Flankerna skall inte vara djupa.

Svans
Svansen skall vara rikligt behårad, inte särskilt lång, tämligen lågt ansatt och svansspetsen skall vara uppåtböjd. Generellt skall svansen inte höjas mycket över rygglinjen när hunden är uppmärksam. Dock kan den böjas framåt. I länder där svanskupering tillåts finns svanskuperade hundar. Det är tillåtet med naturlig stubbsvans.

Svanskupering är förbjudet i Sverige

Kommentar
Helst skall svansen knappt bäras högre än rygglinjen, men kan dock ha en böjning framåt uppåt i rörelse, vilket dock inte innebär att svansen kan bäras rullad eller platt på ryggen – allvarligt fel.
Medfödd stubbsvans eller halv svans är tillåtet.

Extremiteter
Framställ
Helhet
Frambenen skall vara lodrätt ställda, torra, seniga och försedda med tydliga fanor.

Kommentarer
Frambenen skall vara torra och seniga utan att för den skull verka späda.

Skulderblad
Skulderbladen skall vara ganska långa och måttligt tillbakalagda.

Kommentarer
Ett välvinklat framställ är ett villkor för en arbetande hund. Se upp med för raka och framskjutna skuldror.

Överarm
Överarmarna skall vara snedställda och medellånga.

Underarm
Underarmarna skall vara raka.

Handlov
Handlovarna skall vara markerade.

Mellanhand
Mellanhänderna skall vara lätt vinklade från sidan sett.

Kommentarer
Observera att en del hundar står fransyskt, vilket inte är önskvärt.

Framtassar
Framtassarna skall vara torra och tämligen flata med en tydligt oval form. Trampdynorna skall vara mörka. Klorna skall vara små, hårda och täckta av päls. Även på undersidan och mellan tårna skall det finnas päls.

Kommentarer
Tassarna är en viktig del på en arbetande hund. En vallhunds tassar får inte verka ömtåliga eller för små.

Bakställ
Helhet
Bakstället skall vara tämligen välvinklat. På individer med halvlång päls är behåringen på benen sparsam. Bakbenen kan, men behöver inte vara försedda med enkla eller dubbla sporrar.

Kommentar:
Bakbenen är en viktig del av rasens motorik. Bakdelen skall vara kraftig och välvinklad för att goda rörelser skall uppnås. Hasen skall alltid vara kort och välvinklad. Utåtvridna baktassar förekommer, även i rörelse.

Lår
Låren skall inte vara särskilt långa. De skall vara måttligt snedställda och mycket muskulösa.

Knäled
Knälederna skall vara välvinklade och i linje med kroppens mittlinje.

Underben
Underbenen skall vara tämligen långa och snedställda.

Has/hasled
Hasorna skall vara torra, lågt ansatta och väl vinklade. De kan ibland vara en aning tätt ställda.

Mellanfot
Mellanfötterna skall vara lodrätta eller från sidan sett endast lätt vinklade framåt.

Baktassar
Baktassarna skall vara torra och tämligen flata med en tydligt oval form. Trampdynorna skall vara mörka. Klorna skall vara små, hårda och täckta av päls. Även på undersidan och mellan tårna skall det finnas päls.

Kommentar
Utåtvridna baktassar är inte önskvärt.

Rörelser
I skritt skall berger des pyrénées à poil long ha ett tämligen kort steg. Travet, som är den rörelse som föredras hos rasen, skall vara fritt och energiskt. I kort trav bärs huvudet något högt, men i fritt trav skall huvudet bäras i nivå med rygglinjen. Tassarna får aldrig lyftas särskilt högt utan rörelserna skall vara jämna och marknära.

Kommentarer
Det är önskvärt att rasen rör sig effektivt med ett tillräckligt långt steg som skall vara lätt och energibesparande. Den korrekta kroppsbyggnaden och de välbalanserade vinklarna möjliggör flytande rörelser både fram och bak med ett längre smidigt steg, som när det är som bäst skall utgöra en fröjd för ögat. Trippande rörelser får aldrig premieras.
När hunden rör sig snabbt skall den bära sitt huvud i linje med ryggen. Bergerns rörelser när dom är som bäst är mycket rytmiska. Hundarna skall alltid visas på löst koppel.

Hud
Huden skall vara tunn, ofta marmorerad med mörka fläckar oavsett pälsfärg.

Päls
Pälsstruktur
Pälsen kan vara lång eller halvlång, men skall alltid vara riklig. Den kan vara nästa rak eller lätt vågig. Pälsen kan vara rikligare och ulligare över kors och lår. Till strukturen skall den vara ett mellanting mellan getragg och fårull. Blandningen av torr och mer ullig päls kan hos vissa individer bilda tofsar eller snören, s.k. cadenetter, och ibland plattor, s.k. matelotter, vilka ligger som takpannor över kors och lår. Cadenetter kan förekomma på bröstkorgen och på frampartiet i höjd med armbågarna. På nospartiet skall pälsen vara kortare och mindre tät. På nosspetsen och ibland på hela nospartiet, skall pälsen vara åtliggande och tillbakastruken. På nospartiets sidor och på kinderna är pälsen längre och ger ett intryck av att vara tillbakablåst av vinden. Ögonen skall alltid vara synliga och får inte vara täckta av päls.

Bild ovan till vänster: Hund med cadenetter, till höger semi long och nedan hund med urborstad päls.

Kommentar
Rasens pälskvalitet skall vara torr, sträv och följa hundens kroppslinjer. Pälsen på huvudet får inte vara för riklig – ögonen måste synas. Pälsen på nosen skall vara tämligen kort. Se upp med överdriven trimning på hals och front.
Tänk på att rasen även förekommer med semilong päls. En urborstad hund är också korrekt och cadenetter får aldrig gå till överdrift.
Fel är för riklig päls på huvudet som täcker ögonen. Pälsen på nosen får inte bilda mustascher. Pälsen får heller inte ha fel kvalitet, vara lockig eller alltför mjuk. Pälsen skall alltid ha underull.

Färg
Mer eller mindre mörka nyanser av fawn med eller utan inslag av svarta strån. Ibland kan lite vitt förekomma på bringan och extremiteterna. Mer eller mindre ljusa nyanser av grått, ofta med vitt på huvudet, förbröstet och extremiteterna. Harlekin (blå och svartspräcklig). Det förekommer också brindle, svart eller svart med vita markeringar (inte övertecknad med vitt). Rena färger föredras.

Kommentarer
Hos de fawnfärgade hundarna föredras mörka, varma färgnyanser. Nyanserna djupnar med åldern. På unga hundar kan man kontrollera färgnyanserna bakom öronen, där det bör förekomma mörkare päls av rätt nyans. Kom ihåg att harlekin alltid skall vara grå/blå med svarta inslag.
Vita tecken på annat än tassar och bringa är enbart godkänt på gråa hundar. Fel är för många eller för stora tecken med vit färg. Diskvalificerande är helvita hundar, färger utanför standard och vita fläckar som överskrider 1/3 hos svarta hundar.

Storlek/vikt
Mankhöjd
Hanhundar 42 – 48 cm
Tikar 40 – 46 cm
Hos i övrigt helt rastypiska individer tolereras en avvikelse på +/- 2 cm.

Kommentarer
I rasens hemland föredrar många en hund av ”bra medelstorlek”. Hanhundar 44 – 46 cm och tikar 42 – 44 cm. Hundarna skall inte vara späda till sin byggnad med tanke på att kunna utföra sitt arbete. Könsprägeln är viktig.

Fel
Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete.

Allvarliga fel
- Tunga, ej livliga hundar.
- Oval hjässa; välvd panna; alltför markerat eller omarkerat stop.
- Kvadratiskt eller rektangulärt nosparti. Avsaknad av pigment på nostryffel och läppar.
- Ljusa ögon eller ögon med stirrande uttryck. Dåligt pigmenterade ögonkanter.
- Svans som är ringlad på eller över ländpartiet; ”ekorrsvans” (svans buren horisontellt över ryggen); sammanvuxna kotor.
- Alltför riklig päls på huvudet, särskilt om den döljer ögonen eller om den bildar mustascher på nospartiet. Felaktig pälsstruktur, mjuk päls, päls som stålull, lockig eller krusig päls. Päls som inte är tillräckligt tät eller tjock.
- Fläckar i avvikande färg på mer än en tredjedel av kroppen. Harlekinfärg med avsaknad av kontrast mellan grått och svart eller med skiftningar av fawnfärg. Mycket avblekt pälsfärg. Svart päls med rödgula tantecken på huvud och extremiteter (svart med tanteckning).

Diskvalificerande fel
- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter.

- Annan färg än rent svart på nostryffel och ögonkanter.
- Över- eller underbett eller missbildade käkar. Avsaknad av fler än 2 tänder (P1 beaktas inte). Hörn- och rovtänder måste finnas.
- Naturliga ståndöron.
- Blå/marmorerade ögon, ögon med delvis avfärgade iris eller olikfärgade ögon (merle-anlag) hos hundar med annan pälsfärg än harlekin eller skiffergrå. Opigmenterade ögonkanter. Ljusgula ögon.
- Svans som är mjuk, svans som hänger rakt ner.
- Krusig päls.
- Vit pälsfärg eller annan färg som inte nämns i standarden. Vita fläckar som överskrider 1/3 av pälsen hos svarta hundar.
- Storlek som avviker från de i standarden angivna måtten.

Nota bene
Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel.

Testiklar
Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

BERGER DES PYRÉNÉES À FACE RASE

FCI-nummer 138

FCI-standard på franska publicerad 2001-04-02

FCI-standard fastställd av FCI General Committee 2001-03-13
Översättning fastställd av SKKs arbetsgrupp för standardfrågor 2021-02-19

Standard för
BERGER DES PYRÉNÉES À FACE RASE

Ursprungsland/hemland
Frankrike

Användningsområde
Vallhund

FCI-klassifikation
Grupp 1. Sektion 1. Med arbetsprov i hemlandet

Bakgrund/ändamål
Denna variant av pyreneisk vallhund fanns företrädesvis på det pyreneiska låglandet, där den var mycket uppskattad av hästhandlarna och boskapsdrivarna, enligt Bernard Senac-Lagrange i årsboken från 1927. Rasvariantens speciella egenskaper jämfört med andra typer av pyreneiska vallhundar har sedan 1920-talet gjort den förtjänt av en särskild beskrivning som lagts som bilaga till rasstandarden för Berger des Pyrénées à Poil Long.

Helhetsintryck
I sin helhet skall Berger des Pyrénées à face rase uppvisa samma raskarakteristika som Berger des Pyrénées à poil long.

Viktiga måttförhållanden
Skallen skall i stort sett vara lika bred som lång. Nospartiet skall vara något kortare än skallen, men längre än förhållandet 2:3. Kroppslängden skall vara nästan densamma som mankhöjden. Avståndet mellan armbågen och marken skall överskrida hälften av mankhöjden.

Kommentarer
Kvadraten skall finnas enligt bild nedan:

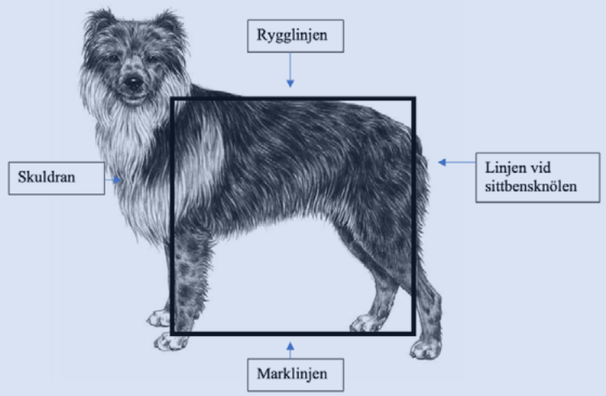

Uppförande/karaktär
Rasen skall vara livlig och foglig, men kan ibland vara avvaktande mot främlingar.

Huvud
Huvudet skall i sin helhet vara triangelformat och täckt av slät, fin päls, därav beteckningen face rase (dvs ”släthårigt ansikte”).

Ovan: utmärkta hanhundar. Nedan: utmärkta tikar.

Skallparti
Skalle
Skallen skall vara måttligt utvecklad, nästan flat med endast lätt markerad pannfåra. Den skall vara harmoniskt avrundad i sidorna och ha en obetydligt markerad nackknöl. Skallen skall vara i stort sett lika bred som lång. Den främre delen skall mjukt övergå i nospartiet.

Kommentarer
Ett problem i dagsläget är att hundarna inte är tillräckligt breda i skallpartiet. Se därför upp med alltför smala skallar och alltför hög panna.

Stop
Stopet skall vara föga markerat.

Kommentarer
Fel är ett alltför kraftigt markerat stop eller avsaknad av stop.

Ansikte
Nostryffel
Nostryffeln skall vara svart.

Nosparti
Nospartiet skall vara rakt och något längre än 2:3. Det skall kilformat smalna av utan att bli spetsigt.

Kommentarer
Allvarligt fel är ett för kvadratiskt eller rektangulärt nosparti samt brister i pigmenteringen. Ett dåligt utfyllt nosparti och ett för långt eller för kort nosparti är också fel.

Läppar
Läpparna skall inte vara tjocka. De skall väl täcka underkäken och mungiporna skall inte vara synliga. Läpparnas och gommens slemhinnor skall vara svarta eller kraftigt markerade med svart.

Käkar/tänder
Komplett saxbett med kraftiga hörntänder. Tångbett är tillåtet.

Ögon
Ögonen skall vara uttrycksfulla, lätt mandelformade och mörkbruna. De får varken vara utstående eller alltför djupt liggande. Blå/marmorerade ögon, ögon med delvis avfärgad iris eller olikfärgade ögon (merleanlag) är tillåtet hos och är nästan alltid typiskt för hundar med harlekin- eller skiffergrå pälsfärg. Ögonkanterna skall vara svarta, oavsett pälsfärg.

Kommentarer
Kom ihåg att uttrycket skall vara småslugt och spjuveraktigt – aldrig uttråkat eller likgiltigt! Det är viktigt att kontrollera ögon och uttryck. Bruna ögon bör alltid vara mörka. Fel är avsaknad av korrekt uttryck, för små eller stora runda ögon samt ljusa ögon. Ögon med delvis avfärgad iris eller olikfärgade ögon hos hundar med annan pälsfärg än harlekin eller skiffergrå är diskvalificerande.

Öron
Öronen skall vara tämligen korta och måttligt breda vid basen. De skall vara placerade högt uppe på skallen, varken för tätt eller för brett isär. Öronen skall vara trekantiga, tunna och sluta i en spets. De skall vara hängande, flata och mycket rörliga. Då hunden är uppmärksam skall öronens övre kanter framifrån sett vara som en förlängning av skallens överlinje. Öronen kan också bäras delvis resta och i det fallet skall den nedre delen bäras rest och vara rörlig. Det är önskvärt att örats övre tredjedel eller hälft tippar framåt eller åt sidan. Öronen skall bäras symmetriskt.

Kommentarer
Man kan luras av lätta öron på en alltför smal skalle. Tänk även på att tunga öron kan sitta på en i övrigt utmärkt skalle.
Fel är för lågt ansatta, felställda, tjocka eller tunga samt osymmetriskt burna öron. Naturliga ståndöron är diskvalificerande.

Hals
Halsen skall vara tämligen lång, ganska muskulös och väl ansatt i skulderpartiet.

Kommentarer
En naturlig resning är typiskt för en vallhund. Halsen skall varken vara för lång eller för kort.

Kropp
Kroppslängden skall vara näst intill kvadratisk. Benstommen skall vara stark, men inte tung. Muskulaturen skall vara torr.

Överlinje
Överlinjen skall vara fast.

Kommentarer
Rygglinjen skall i rörelse vara stark och fast.

Manke
Manken skall vara väl markerad.

Rygg
Ryggen skall vara stark.

Ländparti
Ländpartiet skall vara kort och svagt välvt. Intrycket förstärks av att pälsen ofta är rikligare över bakdel och kors.

Kors
Korset skall vara tämligen kort och sluttande.

Bröstkorgen
Bröstkorgen skall vara måttligt utvecklad och nå ned till armbågarna. Revbenen skall vara svagt välvda.

Underlinje och buk
Flankerna skall inte vara djupa.

Svans
Svansen skall vara rikligt behårad, inte särskilt lång, tämligen lågt ansatt och svansspetsen skall vara uppåtböjd. Generellt skall svansen inte höjas mycket över rygglinjen när hunden är uppmärksam. Dock kan den böjas framåt. I länder där svanskupering tillåts finns svanskuperade hundar. Det är tillåtet med naturlig stubbsvans.

Kommentarer
Helst skall svansen knappt bäras högre än rygglinjen, men kan dock ha en böjning framåt, uppåt i rörelse, vilket dock inte innebär att svansen kan bäras rullad eller platt på ryggen – allvarligt fel.
Medfödd stubbsvans eller halv svans är tillåtet.

Extremiteter
Framställ
Helhet
Frambenen skall vara lodrätt ställda, torra, seniga och täckta av kort päls försedda med tunna fransar på baksidorna.

Kommentarer
Frambenen skall vara torra och seniga utan för den skull verka späda.

Skulderbladen
Skulderbladen skall vara ganska långa och måttligt tillbakalagda.

Kommentarer
Ett vinklat framställ är ett villkor för en arbetande hund. Se upp med för raka och framskjutna skuldror.

Överarm
Överarmarna skall vara snedställda och medellånga.

Underarm
Frambenen skall vara raka.

Handlovarna
Handlovarna skall vara markerade.

Mellanhand
Mellanhänderna skall vara svagt vinklade från sidan sett.

Kommentarer
Observera att en del hundar står fransyskt, vilket inte är önskvärt.

Framtassar
Framtassarna skall vara tydligt ovala, torra och tämligen väl knutna och välvda. Trampdynorna skall vara mörka. Klorna skall vara små, hårda och täckta av päls. Även på undersidan och mellan tårna skall det finnas päls.

Kommentarer
Tassarna är en viktig del på en arbetande hund. En vallhunds tassar får inte verka ömtåliga eller för små.

Bakställ
Helhet
Bakstället skall ha något öppna vinklar. På individer med halvlång päls är behåringen på benen sparsam. Pälsen på baksidan av låren kan bilda byxor. Bakbenen kan, men behöver inte vara försedda med enkla eller dubbla sporrar.

Kommentarer
Bakbenen är en viktig del av rasens motorik. Bakdelen skall vara kraftig och vinklad för att goda rörelser skall uppnås. Utåtvridna baktassar förekommer, även i rörelse.

Lår
Låren skall inte vara särskilt långa. De skall vara måttligt snedställda och mycket muskulösa.

Knäled
Knälederna skall ha något öppna vinklade och i linje med kroppens mittlinje.

Underben
Underbenen skall vara tämligen långa och snedställda.

Has/hasled
Hasorna skall vara torra, lågt ansatta och med något öppna vinklar. De kan ibland vara en aning tätt ställda.

Mellanfot
Mellanfötterna skall vara lodräta eller från sidan sett endast svagt vinklade framåt.

Baktassar
Baktassarna skall vara tydligt ovala, torra och tämligen väl knutna och välvda. Trampdynorna skall vara mörka. Klorna skall vara små, hårda och täckta av päls. Även på undersidan och mellan tårna skall det finnas päls.

Kommentarer
Utåtvridna baktassar är inte önskvärt.

Rörelser
I skritt skall Berger des Pyrénées à face rase ha ett kort steg. Travet, som är den rörelse som föredras hos rasen, skall vara energiskt. I kort trav bärs huvudet något högt, men i fritt trav skall huvudet bäras i nivå med rygglinjen. Tassarna får aldrig lyftas särskilt högt utan rörelserna skall vara jämna och marknära.

Kommentarer
Det är önskvärt att rasen rör sig effektivt med ett tillräckligt steg som skall vara lätt och energibesparande. Den korrekta kroppsbyggnaden och de balanserade vinklarna möjliggör flytande rörelser både fram och bak med ett kortare smidigt steg, som när det är som bäst skall utgöra en fröjd för ögat. Trippande rörelser är inte önskvärt. När hunden rör sig snabbt skall den bära sitt huvud i linje med ryggen. Hundarna skall alltid visas på löst koppel.

Hud
Huden skall vara tunn, ofta marmorerad med mörka fläckar, oavsett pälsfärg.

Päls
Pälsstruktur
På kroppen skall pälsen vara halvlång eller kortare. Den skall vara längst runt halsen och över manken (6–7 cm) och längs ryggens mittlinje (4–5 cm). Benen skall vara täckta av kort päls. På frambenens baksidor bildas tunna fransar och på lårens baksidor byxor.

Kommentarer
Pälskvaliten är mjukare, blank med en kortare underull än Poil Long.

Färg
Mer eller mindre mörka nyanser av fawn med eller utan inslag av svarta strån. Ibland kan lite vitt förekomma på bringan och extremiteterna. Mer eller mindre ljusa nyanser av grått, ofta med vitt på huvudet, förbröstet och extremiteterna. Harlekin (blå och svartspräcklig). Det förekommer också brindle, svart eller svart med vita markeringar (inte övertecknad med vitt). Rena färger föredras.

Kommentarer
Harlekin skall alltid vara grå/blå med svarta inslag. Fel är för många eller för stora tecken av vit färg. Diskvalificerande fel är helvita hundar, färger utanför standarden och vita fläckar som överskrider 1/3-del. Vita tecken på huvud eller på kroppen är inte att föredra.

Storlek/vikt
Mankhöjd
Hanhund: 40–54 cm
Tik: 40–52 cm
Hos i övrigt helt rastypiska individer tolereras en avvikelse på ± 2 cm.

Kommentarer
I rasens hemland föredrar man en hund av ”bra storlek” hanhundar 48-52 cm och tikar 44-48 cm. Hundarna skall inte vara späda till sin byggnad med tanke på att de ska utföra sitt arbete. Könsprägeln är viktig. Observera att Face Rase oftast är större än Poil Long.

Fel
Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete.

Allvarliga fel
- Hund som är tung och saknar livlighet.
- Skalle med oval hjässa; välvd panna; alltför markerat eller för knappt markerat stop.
- Nosparti som är kvadratiskt eller rektangulärt. Avsaknad av pigment på nostryffel och läppar.
- Ögon som är ljusa eller ögon med stirrande uttryck. Dåligt pigmenterade ögonkanter.
- Svans som är ringlad på eller över ländpartiet; ”ekorrsvans” (svans buren horisontellt över ryggen); sammanvuxna kotor.
- Felaktig pälsstruktur, mjuk päls, päls som stålull, lockig eller krusig päls. Päls som inte är tillräckligt tät eller tjock.
- Fläckar i avvikande färg på mer än en tredjedel av kroppen. Harlekinfärg med avsaknad av kontrast mellan grått och svart eller med skiftningar av fawnfärg.
- Mycket avblekt pälsfärg. Svart päls med rödgula tantecken på huvud och extremiteter (svart med tanteckning).

Diskvalificerande fel
- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter.
- Nostryffel och ögonkanter med annan färg än rent svart.
- Över- eller underbett eller missbildade käkar. Avsaknad av fler än 2 tänder (P1 beaktas inte). Hörn- och rovtänder måste finnas.
- Ögon som är blå/marmorerade; har delvis avfärgad iris eller olikfärgade ögon (merleanlag) hos hundar med annan pälsfärg än harlekin eller skiffergrå. Ögonkanter som är opigmenterade. Ljusgula ögon.
- Naturliga ståndöron.
- Svans som är mjuk eller hänger rakt ned.
- Päls som är krusig.
- Vit pälsfärg liksom annan färg som inte nämns i standarden. Vita fläckar som överskrider 1/3 av pälsen hos svarta hundar.
- Mankhöjd som avviker från de i standarden angivna måtten.

Nota bene
Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel.

Testiklar
Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Huvudsakliga skillnader mellan varianterna

Poil Long

- *Kroppslängden ska överskrida mankhöjden*
- *Kortare nosparti*
- *Välvinklad*
- *Rör sig med något längre steg*
- *Storlek mellan 40-46 cm (+/- 2 cm)*
- *Rikligt med päls på kroppen och på skallen.*

Face Rase

- *Kroppslängden ska vara nästan densamma som mankhöjden.*
- *Lägre nosparti*
- *Något mindre välvinklad*
- *Rör sig med något kortare steg*
- *Storlek mellan 40-54 cm (+/- 2 cm) Face Rase är oftast större än Poil Long*
- *Kort päls i ansiktet med tydliga fanor på baksidan av fram- och bakbenen*

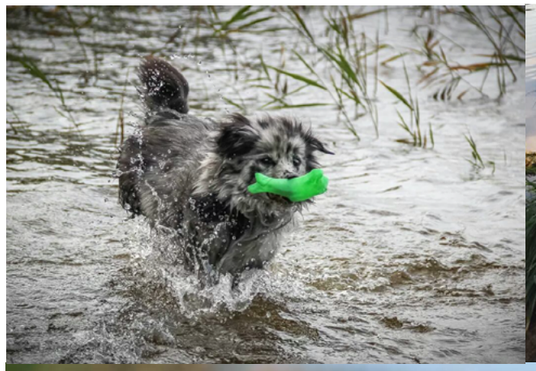

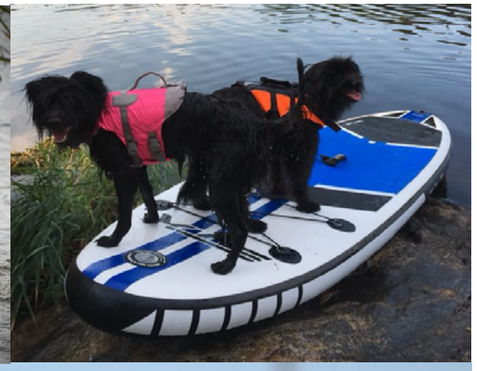

Pälsfärger

Harlekin

Fawn

Svart

Brindle

Grå

Omregistrering

Från 2018-01-01 tillåts parning mellan varianterna i Sverige. Det var tidigare också tillåtet, men det fick sökas dispens hos SKK/avelskommiten. Hundarna registreras med tikens hårlag och kan registreras om tidigast vid 15 månaders ålder. Alla utställningsdomare som är auktoriserade på rasen kommer att kunna göra en omregistrering.

Hur går det då till? Hundägaren anmäler till specialklubben/SGVK en eventuell omregistrering. SGVK sköter all kontakt med hundägare, SKK och domare. Hunden får inte anmälas till utställning, under sitt nya hårlag, förrän omregistrering är klar hos SKK. Den kan således inte anmälas till utställningen i samband med omregistering. Så bedömningen får göras innan ringen startar eller efter.

Vad skall vi titta efter? Hunden behöver uppfylla ett GOOD i sitt nya hårlag. Generellt sett är en face rase en större hund med mindre päls i ansiktet och på benen, lite längre nos och kortare i kroppen. Poil long är generellt sett mindre, mera pälsad, kortare nos och lite längre i kroppen. Sedan finns det fler detaljer att väga in men så länge hunden kan få ett GOOD i sitt nya hårlag kan det finnas skäl till omregistrering.

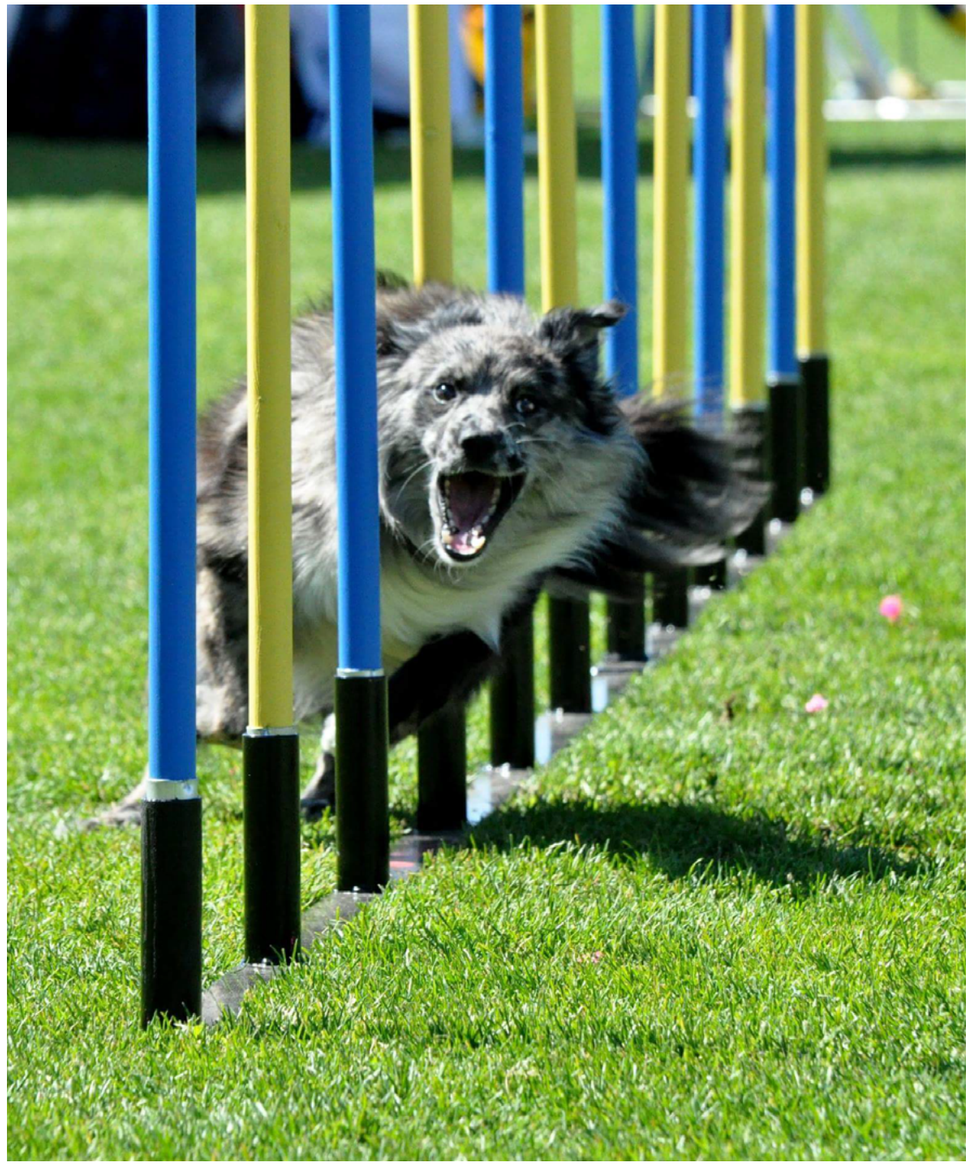

Anteckningar:

CLUB BERGER DES PYRÉNÉES

Hässleholms Tryckshop AB